

Pensioenblad voor het vliegend personeel van KLM | jaargang 20 | juli 2021

Focus

Pensioenfonds
Vliegend Personeel KLM

MAATSCHAPPELIJK
VERANTWOORD BELEGGEN
IN BEELD

MET PENSIOEN GAAN

OVER HET
VERANTWOORDINGSORGAAN

VLIEGERS OVER PENSIOEN

4 HET JAGENDE PELOTON
Alex Balm

8 OVER HET VERANTWOORDINGSORGAAN
Vivianne Smit

12 BIJNA MET PENSIOEN
Mark Juch

NIEUWS OVER UW PENSIOEN

3 KORT

6 2020 IN BEELD

7 FINANCIËLE POSITIE 2021

11 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD
BELEGGEN IN 2020

inhoud

Op de cover
Mark Juch

kort

Videobellen over uw pensioen

Hebt u een vraag over uw pensioen waarbij het handig is om schermen te delen? Maak dan een afspraak voor videobellen via www.klmvliegendfonds.nl/videobellen.

Update landelijk pensioenakkoord

Vorig jaar juni is het nieuwe landelijk pensioenakkoord afgesloten. Sindsdien werkt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Wet Toekomst Pensioenen. De nieuwe wet zou er 1 januari 2022 zijn. De invoering moest uiterlijk 1 januari 2026 geregeld zijn. Beide zijn een jaar uitgesteld.

Wat betekent dit voor uw pensioen?

Op dit moment verandert er niks aan de pensioenregeling. Zodra de nieuwe wet er is, maken KLM en VNV nieuwe afspraken. Als die er zijn, komt er een nieuwe pensioenregeling.

Het pensioenfonds denkt mee

Wij delen onze kennis met KLM en VNV en geven antwoord op vragen. Of u nu nog pensioen opbouwt, uit dienst bent of al gepensioneerd, jong of oud, als pensioenfonds moeten en willen we ervoor zorgen dat we een nieuwe regeling krijgen die het beste bij de deelnemers van het pensioenfonds past.

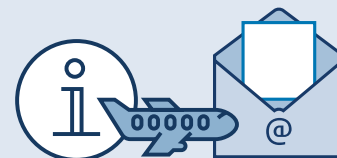
Wij horen graag uw mening

In de zomer vragen we u naar uw mening over de communicatie en dienstverlening van het pensioenfonds. Wat gaat er goed en wat kan er beter? Dank alvast voor uw medewerking als u in de steekproef zit. Zodra wij de resultaten van de onderzoeken hebben, krijgt u van ons een terugkoppeling.

Gaat u rond 1 januari 2022 met pensioen? Bekijk welke datum voor u het meest gunstig is

Uw pensioenregeling biedt diverse keuzemogelijkheden, zoals eerder of later met pensioen gaan en uw ouderdomspensioen omzetten in nabestaandenpensioen. Voor het berekenen van deze keuzes gebruikt het pensioenfonds omrekenfactoren. Per 1 januari 2022 wijzigen deze omrekenfactoren.

Als u op of voor 1 januari met pensioen gaat, dan berekenen wij uw pensioen met de huidige omrekenfactoren. Als u na 1 januari met pensioen gaat, gelden nieuwe omrekenfactoren. Afhankelijk van uw keuzes wordt uw pensioen met de nieuwe omrekenfactoren hoger of lager dan met de oude omrekenfactoren. Kijk in [MijnKLMpensioen](#) of u uw pensioendatum voor of na 1 januari 2022 wilt en bespreek met HR KLM of dat mogelijk is.

Ontvang pensioennieuws via e-mail

Meld u aan om nieuws over uw pensioen via e-mail te ontvangen. Dit doet u bij [Mijn gegevens > Communicatievoorkeuren > Nieuws](#) over uw pensioen. Uw e-mailadres gebruiken wij alleen voor communicatie van het pensioenfonds.

E-mails van het pensioenfonds soms in spamfolder

Wij horen dat onze e-mails aan u soms in de spamfolder terecht komen. Dat gebeurt dan omdat de e-mailprovider deze e-mail als spam markeert. U kunt deze markering opheffen. Hoe u dat doet is per e-mailprovider verschillend. Kijk hiervoor in de instellingen van uw e-mail.

Alex Balm
Bestuurslid
namens de werknemers

'We kiezen nu voor duurzaam en verantwoord beleggen zolang het onze langetermijndoelstelling niet in de weg staat.'

BESTUUR PENSIOENFONDS VLIEGEND PERSONEEL KLM

Leden: Evert van Zwol, Jan-Jaap Hartog, Alex Balm, Paul Jansen, Harm van der Pol, Vincent Vink, Johan Bank, Arthur van den Hudding.

Het jagende peloton

Ons uitgangspunt is dat we met onze beleggingen fatsoenlijk zaken willen doen. Daarom hadden we al sectoren uitgesloten, bijvoorbeeld tabak en de productie van controversiële wapens. Voorheen hadden we als motto: als het ons geen rendement kost, willen we wel duurzaam beleggen. Dat hebben we aangescherpt. We kiezen nu voor duurzaam en verantwoord beleggen zolang het onze langetermijndoelstelling niet in de weg staat.

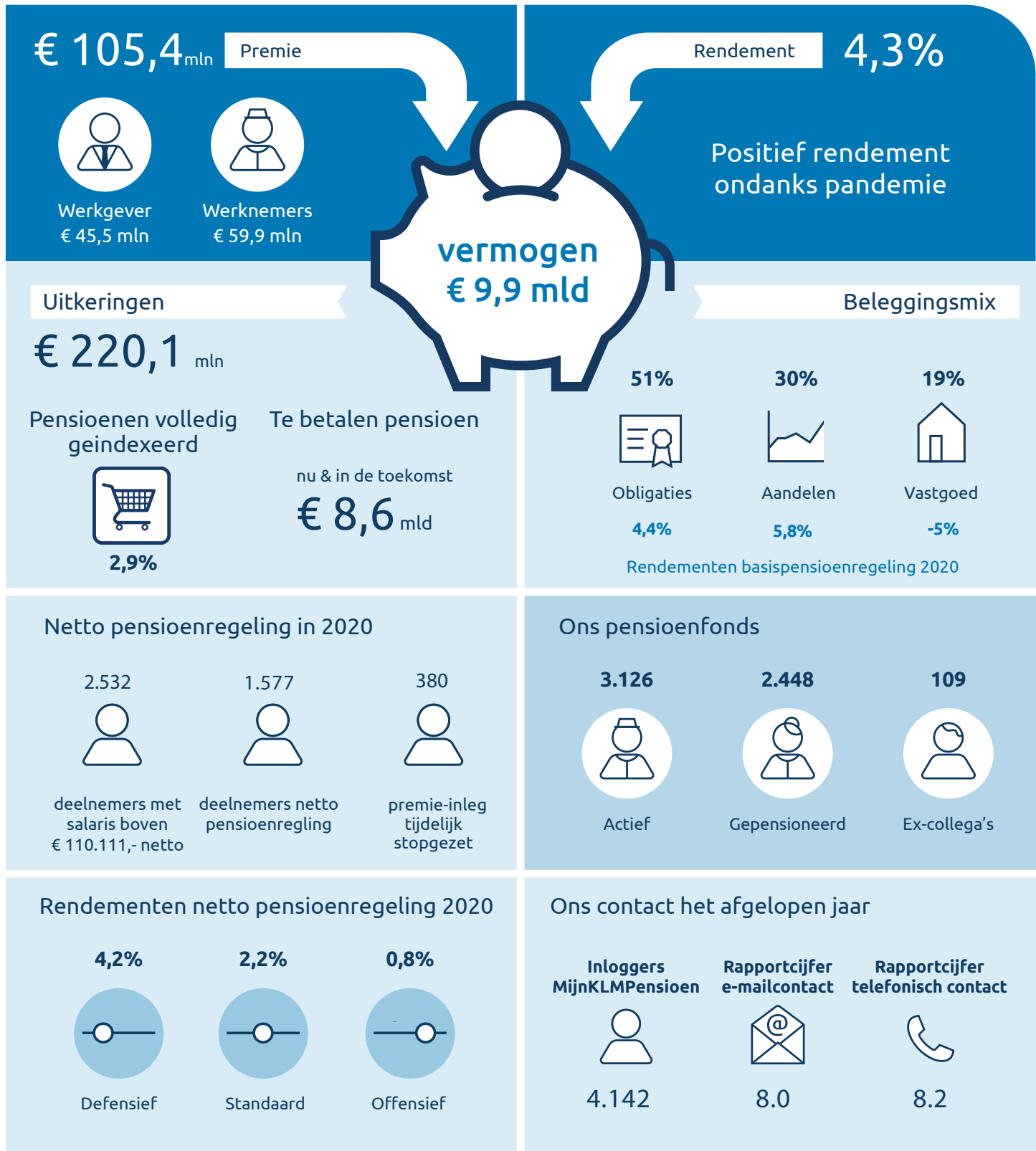
ESG-beleid reduceert bepaalde risico's en biedt tegelijkertijd kansen. Daarvoor hebben we ook uw mening gevraagd, voor uw pensioen doen we het immers allemaal. En daaruit komt eigenlijk een vergelijkbare 'opdracht': doe fatsoenlijk zaken, maar blijf letten op het rendement. En dat doen we ook.

We zijn ons ervan bewust dat we als vliegend fonds ook nu nog niet vooroplopen als het gaat om duurzaam beleggen. Maar inmiddels zijn we wel opgeschoven van achterblijver naar een plek in het peloton. En een peloton heeft een bijzondere eigenschap. Als de situatie erom vraagt, kan de jagende meute een ontzagwekkende snelheid ontwikkelen. Zo kan het ook gaan als institutionele beleggers elkaar opzoeken om hun krachten te bundelen voor duurzaam beleggen. Door te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen en door de dialoog aan te gaan met bedrijven. Ik ben ervan overtuigd dat je met die gebundelde kracht kunt zorgen dat grote concerns de duurzame en verantwoorde kant op gaan bewegen.

De maatschappelijke en politieke discussie over bijvoorbeeld de klimaat-footprint zal ook de komende tijd volop doorgaan, waardoor de rekensommen voor het rendement voor alle renners in het peloton tot andere uitkomsten kunnen gaan leiden. We willen zelf daarnaast het beeld scherper krijgen van wat wel en niet werkt, en we kunnen onze portefeuille meer uitsplitsen om een gericht beleid te voeren voor maatschappelijk verantwoord beleggen. Verantwoord voor de samenleving én verantwoord voor uw pensioen.

Alex Balm

2020: Een terugblik op een bewogen jaar

Klik hier of scan de QR-code om het jaarverslag 2020 te bekijken.

Hoe staat uw pensioenfonds ervoor in 2021?

Het vermogen van het pensioenfonds is gestegen

De coronacrisis heeft het afgelopen anderhalf jaar veel effect gehad op ons dagelijks leven. Ook de financiële markten zijn in het begin flink geraakt. Naar het einde van vorig jaar zijn ze weer hersteld en dit jaar zagen we vooral bij aandelen en vastgoed een verdere stijging. Het vermogen van het pensioenfonds was 9,9 mld eind 2020 en is gestegen naar 10,15 mld eind mei 2021.

Dekkingsgraad ook gestegen

De rente is sinds eind 2020 licht gestegen als gevolg van toenemende verwachtingen voor economische groei en inflatie. Hierdoor zijn de verplichtingen in waarde gedaald. Samen met de stijging van het vermogen is de dekking van het pensioenfonds sterk hersteld. De beleidsdekking, de gemiddelde dekking over de laatste twaalf maanden, is per eind mei gestegen naar 114,9%. De actuele dekking per eind mei is 127,1%.

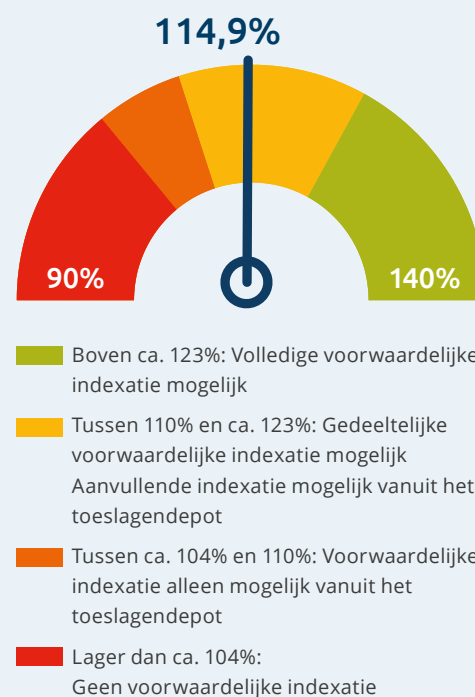
Het pensioenfonds is geslaagd voor de haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets is een wettelijk verplichte toets waarmee het pensioenfonds kijkt of het over een periode van 60 jaar het resultaat behaalt waar naar gestreefd wordt en welke risico's daarbij spelen. De Nederlandsche Bank schrijft voor welke economische scenario's bij de berekening gehanteerd moet worden.

De uitslag van de toets is als volgt: het verwachte pensioenresultaat is 108,5% en zit daarmee boven de ondergrens van 105% die na overleg met de sociale partners is vastgesteld. Ook is een maximale afwijking van 25% bij economisch slecht weer vastgesteld. De uitkomst van de toets zit daaronder met 16,4%.

Op koers voor de lange termijn

Voor uw pensioen betekent het slagen voor de haalbaarheidstoets niet direct iets. Het feit dat we op koers liggen voor de lange termijn zegt niets over de huidige financiële positie van het pensioenfonds en de kans op indexatie van uw pensioen.

De kortste route is niet altijd de beste verbinding

'Tijdens het vliegen ben ik afgestudeerd in organisatiewetenschap en later bestuurskunde. Ik was vele jaren docent organisatie- en bestuurskunde, zowel in het onderwijs als in het bedrijfsleven. Ik heb dat altijd een geweldige combinatie gevonden.' *Vivianne Smit*

Vivianne Smit vloog ruim dertig jaar, het laatst als senior purser. In 2006 stopte ze. Daarnaast was ze jarenlang docent organisatie-wetenschap en bestuurskunde. Die dubbele achtergrond komt haar goed van pas als lid van het Verantwoordingsorgaan (VO). Wat doet dat VO en hoe vult ze haar eigen rol in? Welnu, ze voelt zich thuis in het VO waar net als in de lucht de kortste route niet altijd de beste verbinding is.

'Ik ben in 1975 op een zomercontract aangenomen en heb de kans met beide handen aangegrepen toen ik daarna een vijfjaarscontract kon krijgen. Later ben ik in vaste dienst gekomen. In 1986 werd ik purser en in 1988 wide-body purser, wat nu senior purser heet. En zo ben ik ook geëindigd.

Tijdens het vliegen ben ik afgestudeerd in organisatie-wetenschap en later bestuurskunde. Ik was vele jaren docent organisatie- en bestuurskunde, zowel in het onderwijs als in het bedrijfsleven. Ik heb dat altijd een geweldige combinatie gevonden. Bij KLM heb ik als nevenfunctie onder meer ruim tien jaar geholpen bij het opzetten van kadertrainingen in het toenmalige trainingscenter.'

Veel geleerd in de lucht

'Een vliegtuigcabine is een soort sociologisch laboratorium, ik leerde tijdens een zomer in de lucht net zo veel als tijdens mijn studie, bij wijze van spreken. Het leukste aan vliegen vond ik altijd al die verschillende mensen die op één plek verzameld zijn,

met duizend kilometer per uur en op tien kilometer hoogte door de lucht schieten en nergens naartoe kunnen. Wij maken als crew de dienst uit en daar kan niet iedereen tegen. Wij lopen voortdurend door het gangpad, maar daarmee ook dwars door het territorium van de passagiers. Die kunnen daar soms bizar op reageren.

Het liefst losten we problemen als cabinepersoneel zelf op. Hooguit vroegen we de gezagvoerder of hij het turbulentiesignaal wilde geven, dan gingen de mensen meestal wel zitten.

Toen ik stopte vond ik het leuk om oud-collega's te blijven ontmoeten en ben ik lid geworden van de VOC-KLM (Vereniging Oud Cabinepersoneel KLM). Later waren ze op zoek naar bestuursleden, in 2012 werd ik voorzitter en dat ben ik nog. Uit hoofde van die functie zit ik ook in de OPC, de overkoepelende pensioencommissie van alle belanghebbenden. En van daaruit ben ik in 2019 in het verantwoordingsorgaan gekomen.'

OVER HET VERANTWOORDINGSORGAAN (VO)

HET VERANTWOORDINGSORGAAN VAN HET PENSIOENFONDS VLIEGEND PERSONEEL KLM BEOORDEELT NAMENS DE BELANGHEBBENDEN HET DOOR HET BESTUUR GEVOERDE BELEID EN HEEFT EEN AANTAL ADVIESRECHTEN. HET VO HEEFT LEDEN NAMENS KLM, VNV EN DE VERENIGINGEN VAN PENSIOENGERECHTIGDEN.

Verantwoording afleggen

'De essentie is dat het bestuur verantwoording aan ons aflegt. Wij bestuderen de gevolgen van het beleid en de belangrijke plannen en we spreken daar jaarlijks een oordeel over uit. Ook adviseren we het bestuur. Ik houd me onder meer met communicatie bezig. Op dat gebied hebben we aangegeven dat digitale communicatie weliswaar een centrale rol speelt, maar dat dat niet mag leiden tot een passieve houding. Lang niet iedereen is digitaal actief en het pensioenfonds moet ook die mensen actief informeren. We merken dat het bestuur met ons oordeel en onze adviezen ook echt aan de slag gaat. We buigen ons nu over het nieuwe pensioenstelsel, een zeer complex onderwerp, bijna een doolhof, met op dit moment nog veel onzekerheden.'

Kortste route of beste verbinding

'Binnen het vliegend fonds, en dus ook in het VO, ben ik een enigszins vreemde eend in de bijt omdat ik uit het kernkorps kom; de leidinggevenden van het cabinepersoneel die al voor 1978 in dienst waren. Het betreft in totaal 465 oud-collega's, de laatste actieve ging in 2019 met pensioen. Het kernkorps vormt zo'n 20 procent van alle gepensioneerden bij het vliegend fonds.

In vergaderingen, te midden van vliegers en boordwerktuigkundigen, gaat het weleens net als in een vliegtuig. Het is voor vliegers niet altijd te bevatten dat de kortste route niet altijd de beste verbinding oplevert. Vliegers gaan het liefst zo efficiënt mogelijk van A naar B, terwijl we in de cabine weten dat bochten soms nodig zijn om problemen op te lossen en dat er meer wegen naar Rome leiden. Die ervaring neem ik mee naar het VO.'

'Ik houd me onder meer met communicatie bezig. Op dat gebied hebben we aangegeven dat digitale communicatie weliswaar een centrale rol speelt, maar dat dat niet mag leiden tot een passieve houding. Lang niet iedereen is digitaal actief en het pensioenfonds moet ook die mensen actief informeren.' *Vivianne Smit*

Maatschappelijk verantwoord beleggen in 2020

Onze duurzaamheidsthema's

Industrie, Innovatie en Infrastructuur

Verantwoorde Consumptie en Productie

Waardig Werk en Economische Groei

Klimaat en schone Energie

Stappen voor meer duurzaamheid

Informatie op de website uitgebreid

Onderzoek effecten beleggingen op duurzaamheid gestart

IMVB-convenant ondertekend

Uitsluitingen 2020

80 Controversiële Wapens

107 Bedrijven die de UN Global Compact schenden

28 Tabak-industrie

13 Uitgesloten overheden

Onze invloed gebruiken in 2020

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

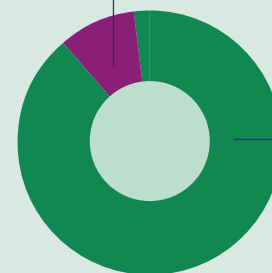

2.956 vergaderingen

33.925 voorstellen,

tegen het managementadvies in

4.938 (14,6%)

in lijn met het managementadvies

28.987 (85,4%)

Met 365 bedrijven in gesprek over 1.050 duurzaamheidsonderwerpen

30.1%
Milieu

19.9%
Sociaal ethisch

20.1%
Strategie, risico en communicatie

29.9%
Goed bestuur

'Mijn vriendin en ik denken erover om met onze boot naar Sardinië te gaan en daar zeilcruises te organiseren.'

Mark Juch

Gezagvoerder op zee

In oktober 2022 gaat Mark Juch met pensioen. Hij is dan 58 en heeft er 31 jaar bij KLM op zitten, waarvan maar liefst 25 jaar als gezagvoerder. Hij had best nog langer willen doorgaan, maar heeft niets te klagen. In zijn woonplaats Antibes ligt ook het zeiljacht van hem en zijn levenspartner. Al wordt het binnenkort wellicht Sardinië – in meerdere opzichten gezegend met een aangenaam pensioenklimaat.

‘Vanwege de grote behoefte aan verkeersvliegers werd ik meteen co-piloot, de gebruikelijke eerste stap van second officer heb ik overgeslagen. En zes jaar en één maand later was ik gezagvoerder op de 737. Dat heb ik elf jaar gedaan, vervolgens vijf jaar Airbus en daarna de 777 en 787. Iedere positie heeft mooie facetten. Binnen Europa maak je veel meer vluchten in een week, dat is hectischer, dan leer je echt vliegen. Daarom ben ik dat ook gaan doen.’

‘This is your last flight’

‘Na 11 jaar had ik het meeste in Europa wel meegemaakt en wilde ik meer van de wereld zien. Als je intercontinentaal vliegt heb je meer ruimte tussen de vluchten door, dus tijd voor excursies. Je bent ook meer ‘manager of the flight’. Je kunt te maken krijgen met ziekte, met ruzie, met dronken passagiers en dat is mij ook allemaal overkomen. Er gelden protocollen voor, maar vaak moet je ook een afweging maken: ga ik zelf naar achteren, relatief fors en met de strepen op mijn mouw, of is het verstandiger om dat juist niet te doen?’

Binnen Europa waren Athene en Lissabon voor mij altijd favoriete bestemmingen. En vooral Beiroet; je kon dan zowel voor het strand als voor het skiën kiezen. Intercontinentaal staan Kaapstad en Rio bovenaan.

Ik heb in al die jaren van alles beleefd. Zoals een bommelding, waarbij ik een briefje kreeg: ‘This is your last flight.’ Of een landing in datzelfde favoriete Beiroet terwijl het luchtafweergeschut volop actief was om ons heen vanwege een vergeldingsactie van Israëlische straaljagers. Ruim een jaar geleden heb ik vanwege de coronacrisis een paar weken helemaal niet gevlogen, maar al gauw kon ik weer aan de slag en had ik een vrij normaal rooster. Er kwamen juist voor de 777 en de Dreamliner behoorlijk veel vluchten, ook omdat de 747 en de Airbus aan de grond werden gehouden.’

Geen betere werkgever

‘Ik zou na mijn afscheid bij KLM nog wel ergens anders willen doorwerken, maar dat is nu kansloos. Ik moet erbij zeggen dat je je ook geen betere

'Ik ben twee keer gescheiden, dus ik moet ook helaas een deel van mijn pensioen afstaan. Ik heb geen klagen, maar ik ga er straks qua inkomen flink op achteruit. Mijn advies aan jongere collega's: als je overweegt om te gaan trouwen, maak dan goede, duidelijke en eerlijke afspraken met elkaar, zodat je allebei weet waar je aan toe bent.'

werkgever dan KLM kunt wensen, bij andere maatschappijen is het een stuk kariger. Ik kijk wel naar de mogelijkheden met business jets. Ik heb besloten om niet deel te nemen aan de netto regeling, maar me te laten uitbetalen om onder meer een deel van de hypotheek af te lossen op het huis dat ik in Vinkeveen heb. Zo beperk ik mijn vaste lasten en dat komt me straks goed van pas.'

Scheiding en pensioen

'Ik ben twee keer gescheiden, dus ik moet ook helaas een deel van mijn pensioen afstaan. Ik heb geen klagen, maar ik ga er straks qua inkomen flink op achteruit. Mijn advies aan jongere collega's: als je overweegt om te gaan trouwen, maak dan goede, duidelijke en eerlijke afspraken met elkaar, zodat je allebei weet waar je aan toe bent.

Maak voor jezelf ook een realistisch en compleet financieel plaatje en houd het ruim aan, want er kan van alles gebeuren. Kijk maar naar de coronacrisis, waarbij vliegers twintig procent van hun salaris hebben moeten inleveren.'

Genieten in het buitenland

'Ik ben in 2012 naar Zuid-Frankrijk gaan, voor het mooie weer en de rust, en ik ben er nooit meer weggegaan. Naarmate mijn pensioen dichterbij kwam had ik natuurlijk ook vragen, bijvoorbeeld over de inkomstenbelasting in Frankrijk: hoe werkt dat als je pensioen netto wordt uitgekeerd? Dat is nog een flinke papierwinkel.

Daarover nog een tip aan collega's: als na je loopbaan buiten Nederland wilt gaan wonen, kijk dan zeker ook naar het belastingregime. Sommige streken in Italië kennen bijvoorbeeld veel leegloop; jongere mensen trekken naar de grote steden en pensionado's worden met open armen ontvangen, je betaalt aanzienlijk minder belasting over je pensioeninkomen. Mijn vriendin en ik denken erover om met onze boot naar Sardinië te gaan en daar zeilcruises te organiseren. Ze noemen het wel de Cariben van Europa. Prachtige baaien, dolfijnen die met je mee zwemmen en een heerlijk klimaat, ook fiscaal: het paradijs op aarde voor een gezagvoerder op zee!'

'Als je intercontinentaal vliegt heb je meer ruimte tussen de vluchten door, dus tijd voor excursies. Je bent ook meer 'manager of the flight'. Je kunt te maken krijgen met ziekte, met ruzie, met dronken passagiers en dat is mij ook allemaal overkomen.' *Mark Juch*

Log in op MijnKLMPensioen

**voor overzicht
voor eigen keuzes
voor nieuws**

www.klmvliegendfonds.nl

